

॥ ఓం నమో వేదాంతే ॥

13.09.2024 శుక్రవారం (420వ రోజు) పారాయణం

శ్రీమద్భాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

మణిభూషణ కంఠాయ గణితాఖిల జీవినే
ఫణిచైలనివాసాయ శ్రీనివాసాయతే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్ర-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాఠం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భాగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణావర రసారుహ రమ్యదేశే ।
ద్వీపప్రజాత శుకసూతరవాభిరామే ॥
సంసారఘోర ఖరసూర కరావరోధే ।
ఆరామ ఆరమత భాగవతే భవార్తా ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం -శ్రీమాన్ కె.వి.ఎస్.వి.జి.శేషాచార్యులు మరియు
బహుశ్రీ డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

చతుర్థస్కంధః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే ఏకోనవింశోఽధ్యాయః

మైత్రేయ ఉవాచ

అథాదీక్షత రాజా తు హయమేధశతేన సః

బ్రహ్మీవర్తే మనోః క్షేత్రే యత్ర ప్రాచీ సరస్వతీ

॥ 4-19-1 ॥

తదభిప్రేత్య భగవాన్ కర్మాతిశయమాత్మనః

శతక్రతుర్న మమృషే పృథోర్యజ్ఞమహోత్సవం

॥ 4-19-2 ॥

యత్ర యజ్ఞపతిః సాక్షాద్భగవాన్ హరిరీశ్వరః

అన్వభూయత సర్వాత్మా సర్వలోకగురుః ప్రభుః

॥ 4-19-3 ॥

అన్వితో బ్రహ్మశర్వాభ్యాం లోకపాలైః సహానుగైః

ఉపగీయమానో గంధర్వైర్మునిభిశ్చాప్సరోగణైః

॥ 4-19-4 ॥

సిద్ధా విద్యాధరా దైత్యా దానవా గుహ్యకాదయః

సునందనందప్రముఖాః పార్షదప్రవరా హరేః

॥ 4-19-5 ॥

కపిలో నారదో దత్తో యోగేశాః సనకాదయః

తమన్వీయుర్భాగవతా యే చ తత్సేవనోత్సుకాః

॥ 4-19-6 ॥

యత్ర ధర్మదుఘా భూమిః సర్వకామదుఘా సతీ

దోగ్ధి స్మాభీప్సితానర్థాన్ యజమానస్య భారత

॥ 4-19-7 ॥

ఊహుః సర్వరసాన్ నద్యః క్షీరదధ్యన్నగోరసాన్

తరవో భూరి వర్షాణః ప్రాసూయంత మధుచ్యుతః

॥ 4-19-8 ॥

సింధవో రత్ననికరాన్ గిరయోఽన్నం చతుర్విధం

ఉపాయనముపాజహ్రుః సర్వే లోకాః సపాలకాః

॥ 4-19-9 ॥

- ఇతి చాధోక్షజేశస్య పృథోస్తు పరమోదయం
అసూయన్ భగవానింద్రః ప్రతిఘాతమచీకరత్ || 4-19-10 ||
- చరమేణాశ్వమేధేన యజమానే యజుష్పతిం
వైన్యే యజ్ఞపశుం స్పర్ధన్ అపోవాహ తిరోహితః || 4-19-11 ||
- తమత్రిర్భగవానైక్షత్వరమాణం విహాయసా
ఆముక్తమివ పాఖండం యోఽధర్మే ధర్మవిభ్రమః || 4-19-12 ||
- అత్రిణా చోదితో హంతుం పృథుపుత్రో మహారథః
అన్వధావత సంక్రుద్ధః తిష్ఠ తిష్ఠేతి చాబ్రవీత్ || 4-19-13 ||
- తం తాదృశాకృతిం వీక్ష్వ మేనే ధర్మం శరీరిణం
జటిలం భస్మనాఽఽచ్ఛన్నం తస్మై బాణం న ముంచతి || 4-19-14 ||
- వధాన్నివృత్తం తం భూయో హంతవేఽత్రిరచోదయత్
జహి యజ్ఞహనం తాత మహేంద్రం విబుధాధమం || 4-19-15 ||
- ఏవం వైన్యసుతః ప్రోక్తః త్వరమాణం విహాయసా
అన్వద్రవదభిక్రుద్ధో రావణం గృధ్రరాడివ || 4-19-16 ||
- సోఽశ్వం రూపం చ తద్ధిత్వా తస్మా అంతర్హితః స్వరాట్
వీరః స్వపశుమాదాయ పితుర్యజ్ఞముపేయివాన్ || 4-19-17 ||
- తత్తస్య చాద్భుతం కర్మ విచక్ష్య పరమర్షయః
నామధేయం దదుస్తస్మై విజితాశ్వ ఇతి ప్రభో || 4-19-18 ||
- ఉపసృజ్య తమస్తీవ్రం జహారాశ్వం పునర్హరిః
చషాల యూపతశ్చన్నో హిరణ్యరశనం విభుః || 4-19-19 ||
- అత్రిః సందర్భయామాస త్వరమాణం విహాయసా
కపాలఖట్వాంగధరం వీరో వైనమబాధత || 4-19-20 ||

అత్రిణా చోదితస్తస్మై సందధే విశిఖం రుషా
సోఽశ్వం రూపం చ తద్ధిత్యా తస్థావంతర్హితః స్వరాట్

॥ 4-19-21 ॥

వీరశ్చాశ్వముపాదాయ పితృయజ్ఞమథావ్రజత్
తదవద్యం హరే రూపం జగృహుర్జ్ఞానదుర్బలాః

॥ 4-19-22 ॥

యాని రూపాణి జగృహే ఇంద్రో హయజిహీర్షయా
తాని పాపస్య ఖండాని లింగం ఖండమిహోచ్యతే

॥ 4-19-23 ॥

ఏవమింద్రే హరత్యశ్వం వైన్యయజ్ఞజిఘాంసయా
తద్భూహీతవిస్మృష్టేషు పాఖండేషు మతిర్పుణాం

॥ 4-19-24 ॥

ధర్మ ఇత్యుపధర్మేషు నగ్నరక్తపటాదిషు
ప్రాయేణ సజ్జతే భ్రాంత్యా పేశలేషు చ వాగ్మిషు

॥ 4-19-25 ॥

తదభిజ్ఞాయ భగవాన్ పృథుః పృథుపరాక్రమః
ఇంద్రాయ కుపితో బాణమ్ అదత్తోద్యతకారుకః

॥ 4-19-26 ॥

తమృత్విజః శక్రవధాభిసంధితం
విచక్ష్య దుష్ప్రేక్ష్యమసహ్యరంహసం
నివారయామాసురహో మహామతే
న యుజ్యతేఽత్రాన్యవధః ప్రచోదితాత్

॥ 4-19-27 ॥

వయం మరుత్వంతమిహోర్ధనాశనం
హ్వయామహే త్వచ్ఛ్రవసా హతత్విషం
అయాతయామోపహవైరనంతరం
ప్రసహ్య రాజన్ జుహవామ తేఽహితం

॥ 4-19-28 ॥

ఇత్యామంత్ర్య క్రతుపతిం విదురాస్మర్త్విజో రుషా
స్రుగ్భస్తాన్ జుహ్వతోఽభ్యేత్య స్వయంభూః ప్రత్యషేధత

॥ 4-19-29 ॥

న వధ్యో భవతామింద్రో యద్యజ్ఞో భగవత్తనుః

యం జిఘాంసథ యజ్ఞేన యస్యేష్టాస్తనవః సురాః

॥ 4-19-30 ॥

తదిదం పశ్యత మహాత్ ధర్మవృతికరం ద్విజాః

ఇంద్రేణానుష్ఠితం రాజ్ఞః కర్మైతద్విజిఘాంసతా

॥ 4-19-31 ॥

పృథుకీర్తేః పృథోర్భూయాత్ తర్వేకోనశతక్రతుః

అలం తే క్రతుభిః స్విష్టైః యర్యద్భవాన్ మోక్షధర్మవిత్

॥ 4-19-32 ॥

నైవాత్మనే మహేంద్రాయ రోషమాహర్తుమర్హసి

ఉభావపి హి భద్రం తే ఉత్తమశ్లోకవిగ్రహౌ

॥ 4-19-33 ॥

మాస్మిన్ మహారాజ కృథాః స్మ చింతాం

నిశామయాస్మద్వచ ఆదృతాత్మా

యద్భాయతో దైవహతం ను కర్తుం

మనోఽతిరుష్టం విశతే తమోఽన్ఘం

॥ 4-19-34 ॥

క్రతుర్విరమతామేష దేవేషు దురవగ్రహః

ధర్మవృతికరో యత్ర పాఖండైరింద్రనిర్మితైః

॥ 4-19-35 ॥

ఏభిరింద్రోపసంస్పృష్టైః పాఖండైర్వారిభిర్జనం

హ్రీయమాణం విచక్ష్యేనం యస్తే యజ్ఞద్రుగశ్వముట్

॥ 4-19-36 ॥

భవాన్ పరిత్రాతుమిహోవతీర్ణో

ధర్మం జనానాం సమయానురూపం

వేనాపచారాదవలుప్తమద్య

తద్దేహతో విష్ణుకలాసి వైన్య

॥ 4-19-37 ॥

స త్వం విమృశ్యాస్య భవం ప్రజాపతే

సంకల్పనం విశ్వసృజాం పిపీపుహి

ఐంద్రీం చ మాయాముపధర్మమాతరం

ప్రచండపాఖండపథం ప్రభో జహి

॥ 4-19-38 ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

ఇత్థం స లోకగురుణా సమాదిష్టో విశాంపతిః

తథా చ కృత్వా వాత్సల్యం మఘోనాపి చ సందధే

॥ 4-19-39 ॥

కృతావభృథస్నానాయ పృథవే భూరికర్మణే

వరాన్ దదుస్తే వరదా యే తద్భర్హిషి తర్పితాః

॥ 4-19-40 ॥

విప్రాః సత్యాశిషస్తుష్టాః శ్రద్ధయా లబ్ధదక్షిణాః

ఆశిషో యుయుజాః క్షత్తః ఆదిరాజాయ సత్పతాః

॥ 4-19-41 ॥

త్వయాఽఽహూతా మహాబాహూ సర్వ ఏవ సమాగతాః

పూజితా దానమానాభ్యాం పితృదేవర్షిమానవాః

॥ 4-19-42 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే ఏకోనవింశోఽధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే వింశోఽధ్యాయః

మైత్రేయ ఉవాచ

భగవానపి వైకుంఠః సాకం మఘవతా విభుః

యజ్ఞైర్యజ్ఞపతిస్తుష్టో యజ్ఞభుక్ తమభాషత

॥ 4-20-1 ॥

శ్రీభగవానువాచ

ఏష తేఽకార్షీద్భంగం హయమేధశతస్య హ

క్షమాపయత ఆత్మానమముష్య క్షంతుమర్హసి

॥ 4-20-2 ॥

సుధియః సాధవో లోకే నరదేవ నరోత్తమాః

నాభిద్రుహ్యంతి భూతేభ్యో యర్హి నాత్మా కలేవరం

॥ 4-20-3 ॥

పురుషో యది ముహ్యంతి త్వాదృశా దేవమాయయా

శ్రమ ఏవ పరం జాతో దీర్ఘయా వృద్ధసేవయా

॥ 4-20-4 ॥

అతః కాయమిమం విద్వానవిద్యాకామకర్మభిః

ఆరబ్ధ ఇతి నైవాస్మిన్ ప్రతిబుద్ధోఽనుషజ్జతే

॥ 4-20-5 ॥

అసంసక్తః శరీరేఽస్మిన్నమునోత్పాదితే గృహే
అపత్యే ద్రవిణే వాపి కః కుర్యాన్మమతాం బుధః

॥ 4-20-6 ॥

ఏకః శుద్ధః స్వయంజ్యోతిర్నిర్గుణోఽసౌ గుణాశ్రయః
సర్వగోఽనావృతః సాక్షీ నిరాత్మాఽఽత్మాఽఽత్మనఃపరః

॥ 4-20-7 ॥

య ఏవం సంతమాత్మానమాత్మస్థం వేద పూరుషః
నాజ్యతే ప్రకృతిస్థోఽపి తద్గుణైః స మయి స్థితః

॥ 4-20-8 ॥

యః స్వధర్మేణ మాం నిత్యం నిరాశీః శ్రద్ధయాన్వితః
భజతే శనకైస్తస్య మనో రాజన్ ప్రసీదతి

॥ 4-20-9 ॥

పరిత్యక్తగుణః సమ్యగ్దర్శనో విశదాశయః
శాంతిం మే సమవస్థానం బ్రహ్మకైవల్యమశ్నుతే

॥ 4-20-10 ॥

ఉదాసీనమివాధ్యక్షం ద్రవ్యజ్ఞానక్రియాత్మనాం
కూటస్థమిమమాత్మానం యో వేదాప్నోతి శోభనం

॥ 4-20-11 ॥

భిన్నస్య లింగస్య గుణప్రవాహో
ద్రవ్యక్రియాకారకచేతనాఽఽత్మనః

దృష్ట్వాసు సంపత్సు విపత్సు సూరయో
న విక్రియంతే మయి బద్ధసౌహృదాః

॥ 4-20-12 ॥

సమః సమానోత్తమమధ్యమాధమః
సుఖే చ దుఃఖే చ జితేంద్రియాశయః

మయోపకఽప్తాఖిలలోకసంయుతో
విధత్స్వ వీరాఖిలలోకరక్షణం

॥ 4-20-13 ॥

శ్రేయః ప్రజాపాలనమేవ రాజ్ఞో
యత్సాంపరాయే సుకృతాత్క్షప్తమంశం

హర్తాన్యథా హృతపుణ్యః ప్రజానా
మరక్షితా కరహారోఽఘమత్తి

॥ 4-20-14 ॥

ఏవం ద్విజాగ్ర్యానుమతానువృత్త
ధర్మప్రధానోఽన్యతమోఽవితాస్యాః
హ్రస్వేన కాలేన గృహోపయాతాన్
ద్రష్టాసి సిద్ధాననురక్తలోకః

॥ 4-20-15 ॥

వరం చ మత్కంచన మానవేంద్ర
వృణీష్వ తేఽహం గుణశీలయంత్రితః
నాహం మఖైర్వై సులభస్తపోభి
ర్యోగేన వా యత్సమచిత్తవర్తి

॥ 4-20-16 ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

స ఇత్థం లోకగురుణా విష్వక్సేనేన విశ్వజిత్
అనుశాసిత ఆదేశం శిరసా జగృహే హరేః

॥ 4-20-17 ॥

స్ఫుశంతం పాదయోః ప్రేక్షా వ్రీడితం స్వేన కర్మణా
శతక్రతుం పరిష్వజ్య విద్వేషం విససర్జ హ
భగవానథ విశ్వాత్మా పృథునోపహృతార్హణః
సముజ్జిహానయా భక్త్యా గృహీతచరణాంబుజః

॥ 4-20-18 ॥

॥ 4-20-19 ॥

ప్రస్థానాభిముఖోఽప్యేనమనుగ్రహవిలంబితః
పశ్యన్ పద్మపలాశాక్షో న ప్రతస్థే సుహృత్సతాం

॥ 4-20-20 ॥

స ఆదిరాజో రచితాంజలిర్ధారిం
విలోకితుం నాశకదశ్రులోచనః
న కించనోవాచ స బాష్పవిక్లవో
హృదోపగుహ్యోముమధాదవస్థితః

॥ 4-20-21 ॥

అథావమృజ్యాశ్రుకలా విలోకయ
న్నతృప్తదృగ్గోచరమాహ పూరుషం
పదా స్ఫుశంతం క్షితిమంస ఉన్నతే
వినృస్తహస్తాగ్రమురంగవిద్విషః

॥ 4-20-22 ॥

వరాన్విభో త్వద్వరదేశ్వరాద్భుధః
 కథం వృణీతే గుణవిక్రియాత్మనాం
 యే నారకాణామపి సంతి దేహినాం
 తానీశ కైవల్యపతే వృణే న చ

॥ 4-20-23 ॥

న కామయే నాథ తదప్యహం క్వచి
 న్న యత్ర యుష్మచ్ఛరణాంబుజాసవః
 మహత్తమాంతర్భదయాన్ముఖచ్యుతో
 విధత్స్వ కర్ణాయుతమేష మే వరః

॥ 4-20-24 ॥

స ఉత్తమశ్లోకమహాన్ముఖచ్యుతో
 భవత్పదాంభోజసుధాకణానిలః
 స్మృతిం పునర్విస్మృతతత్త్వవర్తనాం
 కుయోగినాం నో వితరత్యలం వరైః

॥ 4-20-25 ॥

యశః శివం సుశ్రవ ఆర్యసంగమే
 యదృచ్ఛయా చోపశృణోతి తే సకృత్
 కథం గుణజ్ఞో విరమేద్వినా పశుం
 శ్రీర్యత్రవవ్రే గుణసంగ్రహేచ్ఛయా

॥ 4-20-26 ॥

అథాభజే త్వాఖిలపూరుషోత్తమం
 గుణాలయం పద్మకరేవ లాలసః
 అప్యవయోరేకపతిస్పృధోః కలి
 ర్న స్యాత్మతత్వచ్ఛరణైకతానయోః

॥ 4-20-27 ॥

జగజ్జనన్యాం జగదీశ వైశసం
 స్యాదేవ యత్కర్మణి నః సమీహితం
 కరోషి ఫల్గుప్యరు దీనవత్సలః
 స్వ ఏవ ధిష్ణ్యైభిరతస్య కిం తయా

॥ 4-20-28 ॥

భజంత్యథ త్వామత ఏవ సాధవః

వ్యుదస్తమాయాగుణవిభ్రమోదయం

భవత్పదానుస్మరణాదృతే సతాం

నిమిత్తమన్యద్భగవన్ న విద్యుహే

॥ 4-20-29 ॥

మన్యే గిరం తే జగతాం విమోహినీం

వరం వృణీష్యేతి భజంతమాత్థ యత్

వాచా ను తంత్యా యది తే జనోఽసితః

కథం పునః కర్మ కరోతి మోహితః

॥ 4-20-30 ॥

త్వన్మాయయాద్ధా జన ఈశ ఖండితో

యదన్యదాశాస్త్ర ఋతాత్మనోఽబుధః

యథా చరేద్బాలహితం పితా స్వయం

తథా త్వమేవార్హసి నః సమీహితుం

॥ 4-20-31 ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

ఇత్యాదిరాజేన నుతః స విశ్వదృక్

తమాహ రాజన్ మయి భక్తిరస్తు తే

దిష్టేదృశీ ధీర్మయి తే కృతా యయా

మాయాం మదీయాం తరతి స్మ దుస్త్వజాం

॥ 4-20-32 ॥

తత్త్వం కురు మయాఽఽదిష్టమప్రమత్తః ప్రజాపతే

మదాదేశకరో లోకః సర్వత్రాప్నోతి శోభనం

॥ 4-20-33 ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

ఇతి వైన్యస్య రాజర్షేః ప్రతినంద్యార్థవద్వచః

పూజితోఽనుగృహీత్వైనం గంతుం చక్రేఽచ్యుతో మతిం

॥ 4-20-34 ॥

దేవర్షిపితృగంధర్వసిద్ధచారణపన్నగాః

కిన్నరాపురసో మర్త్యాః ఖగా భూతాన్యనేకశః

॥ 4-20-35 ॥

యజ్ఞేశ్వరధియా రాజ్ఞా వాగ్విత్తాంజలిభక్తితః

సభాజితా యయుః సర్వే వైకుంఠానుగతాస్తతః || 4-20-36 ||

భగవానపి రాజర్షేః సోపాధ్యాయస్య చాచ్యుతః
హరన్నివ మనోఽముష్య స్వధామ ప్రత్యపద్యత || 4-20-37 ||

అదృష్టాయ నమస్మత్య నృపః సందర్శితాత్మనే
అవ్యక్తాయ చ దేవానాం దేవాయ స్వపురం యయౌ || 4-20-38 ||

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే వింశోఽధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే ఏకవింశోఽధ్యాయః

మైత్రేయ ఉవాచ

మౌక్తికైః కుసుమస్రగ్భిర్దుకూలైః స్వర్ణతోరణైః
మహాసురభిభిర్దూపైర్మండితం తత్ర తత్ర వై || 4-21-1 ||

చందనాగురుతోయార్ద్రరథ్యాచత్వరమార్గవత్
పుష్పాక్షతఫలైస్తోక్తైర్లాజైరచ్ఛిరచ్ఛిరచ్ఛితం || 4-21-2 ||

సవృందైః కదలీస్తంభైః పూగపోతైః పరిష్కృతం
తరుపల్లవమాలాభిః సర్వతః సమలంకృతం || 4-21-3 ||

ప్రజాస్తం దీపబలిభిః సంభృతాశేషమంగలైః
అభీయుర్మృష్టకన్యాశ్చ మృష్టకుండలమండితాః || 4-21-4 ||

శంఖదుందుభిఘోషేణ బ్రహ్మఘోషేణ చర్విజాం
వివేశ భవనం వీరః స్తూయమానో గతస్మయః || 4-21-5 ||

పూజితః పూజయామాస తత్ర తత్ర మహాయశాః
పౌరాంజానపదాంస్తాంస్తాన్ ప్రీతః ప్రియవరప్రదః || 4-21-6 ||

స ఏవమాదీన్యనవద్యచేష్టితః
కర్మాణి భూయాంసి మహాన్ మహత్తమః
కుర్వన్ శశాసావనిమండలం యశః
స్థితం నిధాయారురుహే పరం పదం || 4-21-7 ||

సూత ఉవాచ

తదాదిరాజస్య యశో విజృంభితం
గుణైరశేషైర్గుణవత్సభాజితం
క్షత్తా మహాభాగవతః సదస్పతే
కౌషారవిం ప్రాహ గృణంతమర్చయన్

॥ 4-21-8 ॥

విదుర ఉవాచ

సో? భిషిక్తః పృథుర్విప్రైర్లభ్యాశేషసురార్హణః
బిభ్రత్స వైష్ణవం తేజో బాహ్వోర్యాభ్యాం దుదోహ గాం

॥ 4-21-9 ॥

కో న్వస్య కీర్తిం న శృణోత్యభిజ్ఞో
యద్విక్రమోచ్ఛిష్టమశేషభూపాః
లోకాః సపాలా ఉపజీవంతి కామ
మద్యాపి తన్నే వద కర్మ శుద్ధం

॥ 4-21-10 ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

గంగాయమునయోర్నద్యోరంతరా క్షేత్రమావసన్
ఆరభానేవ బుభుజే భోగాన్ పుణ్యజిహాసయా

॥ 4-21-11 ॥

సర్వత్రాసఽలితాదేశః సప్తద్వీపైకదండధృక్
అన్యత్ర బ్రాహ్మణకులాదన్యత్రాచ్యుతగోత్రతః

॥ 4-21-12 ॥

ఏకదాఽఽసీన్మహాసత్రదీక్షా తత్ర దివౌకసాం
సమాజో బ్రహ్మర్షీణాం చ రాజర్షీణాం చ సత్తమ

॥ 4-21-13 ॥

తస్మిన్నర్హత్సు సర్వేషు స్వర్చితేషు యథార్హతః
ఉత్థితః సదసో మధ్యే తారాణాముదురాడివ

॥ 4-21-14 ॥

ప్రాంశుః పీనాయతభుజో గౌరః కంజారుణేక్షణః
సునాసః సుముఖః సౌమ్యః పీనాంసః సుద్విజస్మితః

॥ 4-21-15 ॥

వ్యాధవక్షా బృహచ్చోణిర్వలివల్గుదలోదరః

ఆవర్తనాభిరోజస్వీ కాంచనోరురుదగ్రపాత్

॥ 4-21-16 ॥

సూక్ష్మవక్రాసితస్నిగ్ధమూర్ధజః కంబుకంధరః

మహాధనే దుకూలాగ్ర్యే పరిధాయోపవీయ చ

॥ 4-21-17 ॥

వ్యంజితాశేషగాత్రశీర్నియమే న్యస్తభూషణః

కృష్ణాజినధరః శ్రీమాన్ కుశపాణిః కృతోచితః

॥ 4-21-18 ॥

శిశిరస్నిగ్ధతారాక్షః సమైక్షత సమంతతః

ఊచివానిదముర్వీశః సదః సంహర్షయన్నివ

॥ 4-21-19 ॥

చారుచిత్రపదం శ్లక్షం మృష్టం గూఢమవిక్లవం

సర్వేషాముపకారార్థం తదా అనువదన్నివ

॥ 4-21-20 ॥

రాజోవాచ

సభ్యాః శృణుత భద్రం వః సాధవో య ఇహోగతాః

సత్సు జిజ్ఞాసుభిర్ధర్మమావేద్యం స్వమనీషితం

॥ 4-21-21 ॥

అహం దండధరో రాజా ప్రజానామిహ యోజితః

రక్షితా వృత్తిదః స్వేషు సేతుషు స్థాపితా పృథక్

॥ 4-21-22 ॥

తస్య మే తదనుష్ఠానాద్యానాహుర్బ్రహ్మవాదినః

లోకాః స్యుః కామసందోహో యస్య తుష్యతి దిష్టదృక్

॥ 4-21-23 ॥

య ఉద్ధరేత్కరం రాజా ప్రజా ధర్మేష్వశిక్షయన్

ప్రజానాం శమలం భుంక్తే భగం చ స్వం జహాతి సః

॥ 4-21-24 ॥

తత్రప్రజా భర్తుపిండార్థం స్వార్థమేవానసూయవః

కురుతాథోక్షజధియస్తర్హి మేఽనుగ్రహః కృతః

॥ 4-21-25 ॥

యూయం తదనుమోదధ్వం పితృదేవర్షయోఽమలాః

కర్తుః శాస్తూరనుజ్ఞాతుస్తుల్యం యత్రైత్య తత్ఫలం

॥ 4-21-26 ॥

అస్తి యజ్ఞపతిర్నామ కేషాంచిదర్హసత్తమాః

ఇహాముత్ర చ లక్ష్మంతే జ్యోత్స్నావత్యః క్వచిద్భువః

॥ 4-21-27 ॥

మనోరుత్తానపాదస్య ధ్రువస్యాపి మహీపతేః

ప్రియవ్రతస్య రాజర్షేరంగస్యాస్మత్ప్రతుః పితుః

॥ 4-21-28 ॥

ఈదృశానామథాన్యేషామజస్య చ భవస్య చ

ప్రహ్లాదస్య బలేశ్చాపి కృత్యమస్తి గదాభృతా

॥ 4-21-29 ॥

దౌహిత్రాదీన్ ఋతే మృత్యోః శోచ్యాన్ ధర్మవిమోహితాన్

వర్గస్వర్గాపవర్గాణాం ప్రాయేణైకాత్మహేతునా

॥ 4-21-30 ॥

యత్పాదసేవాభిరుచిస్తపస్వినా

మశేషజన్మోపచితం మలం ధియః

సద్యః క్షిణోత్యన్వహమేధతీ సతీ

యథా పదాంగుష్ఠవినిఃసృతా సరిత్

॥ 4-21-31 ॥

వినిర్ధతాశేషమనోమలః పుమా

నసంగవిజ్ఞానవిశేషవీర్యవాన్

యదంఘ్రిమూలే కృతకేతనః పున

ర్న సంసృతిం క్లేశవహం ప్రపద్యతే

॥ 4-21-32 ॥

తమేవ యూయం భజతాత్మవృత్తిభి

ర్మనోవచఃకాయగుణైః స్వకర్మభిః

అమాయినః కామదుఘాంఘ్రిపంకజం

యథాధికారావసితార్థసిద్ధయః

॥ 4-21-33 ॥

అసావిహానేకగుణోఽగుణోఽధ్వరః

పృథగ్విధద్రవ్యగుణక్రియోక్తిభిః

సంపద్యతేఽర్థశయలింగనామభి

ర్విశుద్ధవిజ్ఞానఘనః స్వరూపతః

॥ 4-21-34 ॥

ప్రధానకాలాశయధర్మసంగ్రహే

శరీర ఏష ప్రతిపద్య చేతనాం

క్రియాఫలత్వేన విభుర్విభావ్యతే

యథానలో దారుషు తద్గుణాత్మకః

॥ 4-21-35 ॥

అహో మమామీ వితరంత్యనుగ్రహం

హరిం గురుం యజ్ఞభుజామధీశ్వరం

స్వధర్మయోగేన యజంతి మామకా

నిరంతరం క్షోణితలే దృఢవ్రతాః

॥ 4-21-36 ॥

మా జాతు తేజః ప్రభవేన్మహర్థిభి

స్తితిక్షయా తపసా విద్యయా చ

దేదీప్యమానేఽజితదేవతానాం

కులే స్వయం రాజకులాద్ద్విజానాం

॥ 4-21-37 ॥

బ్రహ్మణ్యదేవః పురుషః పురాతనో

నిత్యం హరిర్యచ్ఛరణాభివందనాత్

అవాప లక్ష్మీమనపాయినీం యశో

జగత్పవిత్రం చ మహత్తమాగ్రణీః

॥ 4-21-38 ॥

యత్సేవయాశేషగుహాశయః స్వరాడ్

విప్రప్రియస్తుష్యతి కామమీశ్వరః

తదేవ తద్ధర్మపరైర్వినీతైః

సర్వాత్మనా బ్రహ్మకులం నిషేవ్యతాం

॥ 4-21-39 ॥

పుమాన్ లభేతానతివేలమాత్మనః

ప్రసీదతోఽత్యంతశమం స్వతః స్వయం

యన్నిత్యసంబంధనిషేవయా తతః

పరం కిమత్రాస్తి ముఖం హవిర్భుజాం

॥ 4-21-40 ॥

అశ్వాత్మనంతః ఖలు తత్త్వకోవిదైః

శ్రద్ధాహుతం యన్ముఖ ఇజ్యనామభిః

న వై తథా చేతనయా బహిష్కృతే

హుతాశనే పారమహంస్యపర్యగుః

॥ 4-21-41 ॥

యద్బ్రహ్మ నిత్యం విరజం సనాతనం

శ్రద్ధాతపోమంగలమౌనసంయమైః

సమాధినా బిభ్రతి హార్థదృష్టయే

యత్రేదమాదర్శ ఇవావభాసతే

॥ 4-21-25 ॥

తేషామహం పాదసరోజరేణు

మార్యావహేయాధికిరీటమాయుః

యం నిత్యదా బిభ్రత ఆశు పాపం

నశ్యత్యముం సర్వగుణా భజంతి

॥ 4-21-43 ॥

గుణాయనం శీలధనం కృతజ్ఞం

వృద్ధాశ్రయం సంవృణతే_నుసంపదః

ప్రసీదతాం బ్రహ్మకులం గవాం చ

జనార్దనః సానుచరశ్చ మహ్యం

॥ 4-21-44 ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

ఇతి బ్రువాణం నృపతిం పితృదేవద్విజాతయః

తుష్టువృర్ఘ్నుమనసః సాధువాదేన సాధవః

॥ 4-21-46 ॥

పుత్రేణ జయతే లోకానితి సత్యవతీ శ్రుతిః

బ్రహ్మదండహతః పాపో యద్వేనో_త్యతరత్తమః

॥ 4-21-47 ॥

హిరణ్యకశిపుశ్చాపి భగవన్నిందయా తమః

వివిక్షురత్యగాత్సానోః ప్రహ్లాదస్యానుభావతః

॥ 4-21-48 ॥

వీరవర్య పితః పృథ్వాః సమాః సంజీవ శాశ్వతీః

యస్యేదృశ్యచ్యుతే భక్తిః సర్వలోకైకభర్తరి

॥ 4-21-49 ॥

అహో వయం హ్యద్య పవిత్రకీర్తే

త్వయైవ నాథేన ముకుందనాథాః

య ఉత్తమశ్లోకతమస్య విష్ణో

ర్భహ్మణ్యదేవస్య కథాం వ్యనక్తి

॥ 4-21-50 ॥

నాత్యద్భుతమిదం నాథ తవాజీవ్యానుశాసనం

ప్రజానురాగో మహతాం ప్రకృతిః కరుణాత్మనాం

॥ 4-21-51 ॥

అద్య నస్తమసః పారస్త్వయోపాసాదితః ప్రభో

భ్రామ్యతాం నష్టదృష్టీనాం కర్మభిర్దేవసంజ్ఞితైః

॥ 4-21-52 ॥

నమో వివృద్ధసత్త్వాయ పురుషాయ మహీయసే

యో బ్రహ్మ క్షత్రమావిశ్య బిభర్తీదం స్వతేజసా

॥ 4-21-53 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే ఏకవింశో ధ్యాయః

॥ అథ క్షమా పార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

